

Društvene zadeve.

Ptujska narodna čitalnica priredi v nedeljo 25. listopada ob polu 8. zvečer Slomšekovo slavnost z govorom, deklamacijo in petjem. Udje in prijatelji se uljudno vabijo.

Bralno in pevsko društvo Maribor priredi dne 8. decembra »Miklavžev večer«.

Iz Polzele se nam naznanja, da priredi tam v nedeljo dne 25. novembra katoliško bralno društvo svoj letni občni zbor združen s »Slomšekovo besedo« — popoldan ob treh. K obilni udeležbi vabi odbor.

V Tinjah se je v nedeljo dne 18. t. m. osnovalo bralno društvo. Osnovno zborovanje je sijajno vspelo. Natančnejši popis zaradi pomanjkanja prostora šele prihodnjič.

Iz Konjic. Vabilo k občnem zborovanju podružnice sv. Cirila in Metoda v Konjicah, katero se vrši v nedeljo dne 25. novembra t. l. v čitalničnih prostorih ob 3. uri popoldne. — Vspored: 1. pozdrav načelnika, 2. poročilo odbornikov, 3. vsprejemanje novih udov, 4. slučajnosti. — Če bi ob 3. uri ne bil zbor sklepčen, vrši se ob 4. uri zborovanje pri vsakem številu udov. — Z ozirom na važnost tega društva prosijo se vsi somišljeniki, da se v čim večjem številu udeležijo. — Po zborovanju ob 8. uri v istih prostorih sledi domača zabava s petjem, godbo in plesom. Na veselo svidenje! Odbor.

Bralno društvo pri Sv. Juriji ob Taboru v zvezi s cerkvenim zborom priredi v nedeljo 25. novembra popoldne ob treh Slomšekovo veselico v društveni sobi z naslednim vsposedom: 1. Pozdrav. 2. Slavnostni govor. 3. Nazaj v planinski raj. Uglasbil Nedved. Poje pevski zbor. 4. U boj. Uglasbil Iv. pl. Zajc. Poje moški zbor. 5. Deklamacija. 6. Socijalisti, igra v dveh kratkih dejanjih. 7. Kozlovska sodba, burka v enem dejanju. 8. Lahko noč. Poje moški zbor. Vstopnina: sedež I. vrsta 40 kr., II. vrsta 30 kr., drugi sedeži 25 kr. Stojišče 10 kr. Ker je čisti dohodek namenjen bralnemu društvu, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Braslovsko pevsko društvo skliče v nedeljo 25. novembra t. l. ob 9 uri dopoldne svoj VIII. občni zbor v gostilni gosp. Vinko Zrišnik-a. Spored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Razni nasveti. Po sporedu petje moškega in mešanega zbora. Prosta zabava. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Za društvo sv. Cirila in Metoda so namesto venca na krsto umrlega c. kr. avskultanta gosp. Frana Osvatiča darovali udje mariborske Čitalnice 2860 K.

Družba sv. Cirila in Metoda razposilja ravnokar podružnicam poziv, v katerem jih prosi podatkov za izdajo letošnjega Vestnika. V prošnji se pa nahajajo tudi besede, ki so naslovljene na slovenske rodoljubne kroge: **Družba sv. Cirila in Metoda** prosi vse rodoljube in zlasti svoje podružnice, naj koj zbere vse moči, da družbi, ki je danes na več krajih pogoji našega narodnega obstanka, v sedanji potrebi prihrane na pomoč.

»Kmetijsko bralno društvo« v Gornji Radgoni priredi v nedeljo 25. t. m. v prostorih g. Osojnika tombolo z mnogobrojnimi in jako lepimi dobitki, ter prosto zabavo s petjem in tamburanjem domačih pevcev in tamburašev. K obilni udeležbi vabi odbor.

† Ivana Rotmanova, vrla slovenska žena.

»Kdo bo našel močno ženo? Njena cena je kot reči iz daljnega in od zadnjih pokrajin« (Preg. 31, 10.) Tako prelepo opisuje sv. Duh vrednost v čednostih utrjene, močne žene. In taka je bila naša rajna Ivana, žena posestnika V. Rotmana v Vukovskem dolu, župnije jareninske, ki je po kratki boleznini kot žrtva svojega materinskega poklica se le v 35. letu svoje starosti dne 12. novembra izdihnila svojo dušo.

Bila je rajna v resnici pobožna žena, ki je svoje verske dolžnosti natanko spolnovala. Iskala je močij za zveto spolnovanje stanovskih dolžnostij pogostoma pri mizi Gospodovi. Nje srce je počivalo v Gospodu, zato je bila vedno vesela. Jako veljajo o njej besede sv. Duha, ki pravi: »Žena katera se Boga boji, ona bo hvaljena« (Preg. 31, 10.)

Le pobožna žena se popolnoma zaveda imenitnosti materinskega poklica. Tako tudi rajna Ivana. Z vsem žarom matere svoje ljubezni je ljubila otročiče svoje in v njih nežna srca je že od početka vcepljala strah božji in gorečo ljubezen do Boga in do Marije. Otročiči so ji bili največje veselje. Res srečni otroci, ki imajo dobro mater!

Znamenita je rajne ljubezen do slovenske domovine in do maternega jezika. Iskrenih, narodnih žen, kakršnih imajo obilo drugi narodi, posebno naši bratje Poljaki, se Slovenci zelo pogrešamo. V tem oziru je bila Ivana daleč okrog gotovo najbolj zavedna in iskrena Slovenka. Silno rada je čitala lepe slovenske knjige in časnike, »Sl. Gospodarja« je vsikdar že komaj pričakovala. Odkar obstoji jareninsko bralno društvo, je bila vedno njegova zvesta članica in podpornica. Večkrat je z velikim vspehom celo sodelovala pri glediščnih igrah tega društva. Če je bilo treba ob slovesnih prilikah kakega nagovora, posebno še v imenu žen, bila je za ta posel vsikdar izbrana rajna Ivana. Gladko in milo ji je tekla slovenska beseda, ko je izvrševala tak časten posel.

Sama iskrena narodnjakinja je želela, da bi tudi njeni hčerki postali njej enaki. Rekla je večkrat: »Če mi da Bog še nekaj časa živeti, si hčerki svoji vzgojim v navdušeni Slovenki. Da bi ta cilj tem lažje dosegla, si je prva izmed jareninskih žen omislila prelepo knjigo za slovenske matere: »Materino delo za Boga in domovino«. Iz te knjige je zajemala navdušenosti za svoj prelepi poklic. Ta knjiga pa tudi zasluži, da bi jo čitala in se po njenih naukih ravnala sleherni slovenska mati.

O naših narodnih zadevah je bila kaj dobro poučena. Iz vsake njene besede se je razodevala velika vnema za slovenski napredek. Prijetno je bilo se razgovarjati s to zavedno ženo, saj je bila povsod doma. Da se je vsake narodne slavnosti udeležila ne le v domači župniji, temveč tudi v sosesčini, je bilo pri njeni veliki navdušenosti samo ob sebi umevno. Na njo se po vsej pravici lahko obračajo besede sv. pisma: »Razumna žena, dobro poučena duša se z ničemer ne zamenja« (Sir. 26, 18.)

Še eno lepo lastnost rajne Ivane moram povdarjati. Sv. Duh pravi: »Srčna žena svojega moža razveseljuje« (Sir. 26, 2.). Toda Ivana s svojo izredno srčnostjo ni samo razveseljevala svojega moža, nego vsakogar, kdor jo je poznal, je s srčnim svojim nastopom vzbudila in navdušila za dobro stvar. Bila je zares srčna neustrašljiva Slovenka. Povsod, tudi med najbolj zagrizenimi nasprotniki se je kazala navdušeno Slovenko. Pogostoma je ob takih priložnostih z vsem ognjem zagovarjala naše pravice in terjatve. Zares, posnemanja vredna žena!

Tudi ob volitvah ni mirovala. Večkrat je s ponosom izjavila: »Ko bi jaz bila mož, stala bi v prvih vrstah naših boriteljev!« Kogar je videla, vsakega je prigovarjala, da se naj gotovo udeleži volitve, da zmaga slovenska stvar. L. 1897. ob priliki glavne volitve v peti kuriji, se je s svojim možem, ki je bil takrat volilni mož, peljala celo v Maribor, da bi mogla od blizu opazovati volilno gibanje. Le nekaj takih žen nam bi treba bilo po naših občinah, pa bi naša stvar marsikje bila na boljsem, kakor sedaj.

Rajna je bila torej vseskozi vzorna rodoljubna žena. Navedene čednosti njene, so pa tako odlične, da je vsakdo obžaloval njeno prerano smrt. Obilna udeležba pri pogrebu je pričala, da ni bila rajna čisto

navadna žena. Bog daj slov. narodu mnogo tako gorečih, tako srčnih žen, kakršna je bila Ivana! Naj bi našla veliko posnemovalk med slovenskimi ženami širom domovine naše!

Dobra mati, zvesta žena
in Slovenka preiskrena
bila si Ivana Ti.
Bog Ti plačaj dobra dela,
naj Ti duša bo vesela
tam v nebesih večne dni!

Gospodarske stvari.**Naše sadje na pariški razstavi.**

Ali se še spominjate članka »Naše sadjarstvo«, v katerem smo trdili, da je v Evropi Avstrija glede sadja prva država, in da je zopet v tej državi štajarsko sadje poleg tirolskega, če ne brez tekmece, najboljšo? Izvajali smo takrat, da ima Spod. Štajar v sadju velik kapital, toda treba je, omejiti se na najprimernejše sorte in začeti, racijonelnega sadjarstva, pa tudi raznovrstnega porabljanja sadja se učiti. In prav smo imeli.

Na letošnji svetovni razstavi v Parizu, kjer je bilo zastopano tudi sadje vsega sveta, se je glede tega pridelka Avstriji priznalo prvo mesto. Tisto dobo, ko je bilo razstavljeno sadje, je ves Pariz govoril o krasnih jabolkah in hruškah avstrijskih, in vse je vrelo v tisto poslopje, kjer so bile razstavljene. Izmed vsega avstrijskega sadja pa se je zopet prvo darilo, največje, ki ga je razstavni odbor sploh imel oddati, priznalo štajarskemu. Zavsem je štajarski pripadlo pet prvih in več drugih daril, toda ne le za presno, ampak tudi za preparirano (vkuhano) sadje. Ameriško sadje, o katerem smo pisali, da se imamo le njegove konkurence bati, toda z ozirom na okolsčino ne pa na kakovost, je za našim daleč zaostalo.

Ali nam to dejstvo naj ne daje poguma, da se sadjarstva oprimemo z vso močjo? Glas o štajarskem sadju se je raznesel in se raznaša po vsem svetu, mi pa storimo, kar po taki izkušnji vелеva zdrav razum.

Končno še nekaj kot dodatek. Neka nam znana gospa iz Štajarskega se je pred leti omožila v Bordeaux na Francoskem. Silno težko je pogrešala naše lepo in okusno sadje, s katerim se francosko še primerjati ne da. Zato si je naročila iz svoje domovine nekoliko jablanij in hrušek takih vrst, ki so pri nas finega okusa in lepe oblike. Vsajena drevesa so sicer dobro rastla, a sad ni bil posebno lep, okusen pa kar nič. Takšen je bil prvo, drugo, tretje in doslej vsako leto; bil je takšen, kakoršen je sad na Francoskem sploh. Manjka mu pravega podnebja.

Loterijske številke.

Trst: 17. novmb. 1900. 5, 70, 80, 48, 27
Line: » » » 25, 8, 43, 44, 41

Cenjenim našim naročnikom!

Kdor je nov naročnik in nam kaj pošilja, naj to izrecno pove. Ta mali trud nam mnogo mnogo dela prihrani, ker smo z delom itak preobloženi. — Stari naročniki naj izvolijo blagohotno pri pošiljati naročnine, pri reklamacijah itd. zapisati število, ki je zapisano na adresnem zavitku. — Reklamacije v odprtih pismih so poštne proste. — Nekateri naročniki dolgujejo naročnino že po več let. Kdor list redno sprejema, podaja se v dolg in se zaveže s tem dolg poravnati vsaj do konca leta.